

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 7/2007 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om Rättspolitiska forskningsinstitutet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 16 oktober 2007 en proposition med förslag till lag om Rättspolitiska forskningsinstitutet (RP 104/2007 rd) till lagutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Håkan Stoor, justitieministeriet
- direktör Tapio Lappi-Seppälä, Rättspolitiska forskningsinstitutet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en ny lag om Rättspolitiska forskningsinstitutet, som ska ersätta lagen från 1974.

Bakgrunden till förslaget är att det finns planer på att utvidga verksamheten vid Rättspolitiska forskningsinstitutet och på att förnya dess organisation. Ambitionen är att förenkla forskningsinstitutets förvaltning. Med tanke på resultatstyrningen är den nuvarande förvaltningsmodellen alltför tungrodd med alltför många nivåer.

I den föreslagna lagen föreskrivs om forskningsinstitutets uppgifter och dess ledning. Institutet leds av en överdirektör. Direktionen dras

in och i stället inrättas det en delegation. Delegationens roll ska vara att bidra med idéer och utvecklingsförslag och att främja kontakterna och samarbetet med andra forskningsenheter. Regeringen föreslår också att forskningsinstitutet ska få ta emot donationer och testamenten. Närmare bestämmelser om forskningsinstitutets organisation och verksamhet utfärdas genom en förordning av statsrådet och tas in i forskningsinstitutets arbetsordning.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2008.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar.

Som regeringen påpekar i propositionen (s. 3/1) har forskningsinstitutet på grund av sin begränsade storlek kunnat uppfylla bara en del av de forskningsbehov som framställts från såväl justitieministeriet som samhället i stort. Under de senaste åren har utskottet de facto upprepade gånger påpekat vikten av att öka anslagen för

LaUB 7/2007 rd — RP 104/2007 rd

rättspolitisk forskning (se LaUU 12/2007 rd, s. 7 och de där uppräknade utlåtandena). Den nu aktuella propositionen har ingen direkt inverkan på forskningsinstitutets finansiella läge. Men de föreslagna ändringar är trots allt viktiga, eftersom de gör verksamheten smidigare och gör det möjligt att utvidga institutet och utveckla dess organisation.

Utskottet vill sätta fokus på det som också regeringen konstaterar i motiven (s. 6/I), nämligen att Rättspolitiska forskningsinstitutet funktionellt bör vara tillräckligt självständigt och oavhängigt i förhållande till justitieministeriet. Med tanke på forskningens vetenskapliga kvalitet och trovärdighet är oavhängighet ett absolut kriterium, menar utskottet

Att hävda sin oavhängighet betyder emellertid inte att isolera sig. Det är viktigt att forskningsinstitutet för dialog med lagberedningen. Det är bättre att i beredningen av ny lagstiftning utnyttja de vetenskapliga rön som institutet gjort än att ge institutet i uppdrag att göra uppföljnings- eller bedömningsstudier när lagen redan är ett faktum. För att hänsyn ska kunna tas till forskningsuppgifter när lagar bereds krävs det

också att det avsätts tillräckligt med tid för lagberedningsprojektet.

Med hänvisning till sitt tidigare utlåtande (LaUU 12/2007 rd, s. 7/II) ser utskottet det angeläget att forskningsinstitutet går in för ett så nära samarbete som möjligt med andra forskningseenheter inom samma sektor som t.ex. universitet och Polisyrkeshögskolan.

En detalj som utskottet fäst sig vid är att forskningsinstitutet enligt den föreslagna 3 § får ingå avtal inom sitt verksamhetsområde med andra myndigheter och med sammanslutningar och enskilda om forskning och utredningar samt om utbyte av information, om inte annat bestäms om sekretessbelagda uppgifter. Ordet "sammanslutningar" bör enligt utskottet i det här sammanhanget förstås i vid bemärkelse så att det omfattar alla slag av privat- och offentligrättsliga juridiska personer, stiftelser inbegripna.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår lagutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 9 november 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Heidi Hautala /gröna
vordf. Anna-Maja Henriksson /sv
Oiva Kaltiokumpu /cent
Ilkka Kantola /sd
Sampsa Kataja /saml
Krista Kiuru /sd

Outi Mäkelä /saml
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Markku Pakkanen /cent
Lyly Rajala /saml
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Tuomo Antila.